

KACOR KIRÁLY

(Hetvenhét magyar népmese)

MESEFELDOLGOZÁS

4. osztály

Kicsit másképp! (projekt)

Ismerkedjünk a mesével!

1. feladat: Kooperatív tevékenység

Meseszöveg felosztása négy részre/csoportonként 4-5 tanuló

I. A gazdasszony és a macska

II. A macska meg a róka

III. Az állatok aggodalma, az erdőben

IV. Készülődés a lakomára

a) A csoportok figyelmesen olvassák el a kiadott részeket, ők döntenek el: egy tanuló olvas hangosan, vagy körbeadogatják a mondatokat és mindenki olvas. Miután elolvasták, megbeszéltek az adott részt, következik az elmesélés, kineveznek minden csapatból egy mesélőt.

b) Minden csapat a saját részéből megfogalmazza a mondanivalót egy mondatban, majd felírja a táblára/egy-egy tanuló csapatonként.

Elkészül a mese vázlata:

A kandúr felnyalta a tejet, a gazdasszony elkergette.

Találkozik a rókával és elhiteti, hogy ő Kacor király.

Az erdei állatok rettegnek, mert nem ismerik Kacor királyt.

Meghívják ebédre, de ijedtükben szétszaladnak.

Játsszunk színházat!

2. feladat: Dramatizálás, dalgyűjtés minden részhez

Pl. Cirmos cica, jaj...

Erdő, erdő, erdő...

Nyuszi ül a fűben...

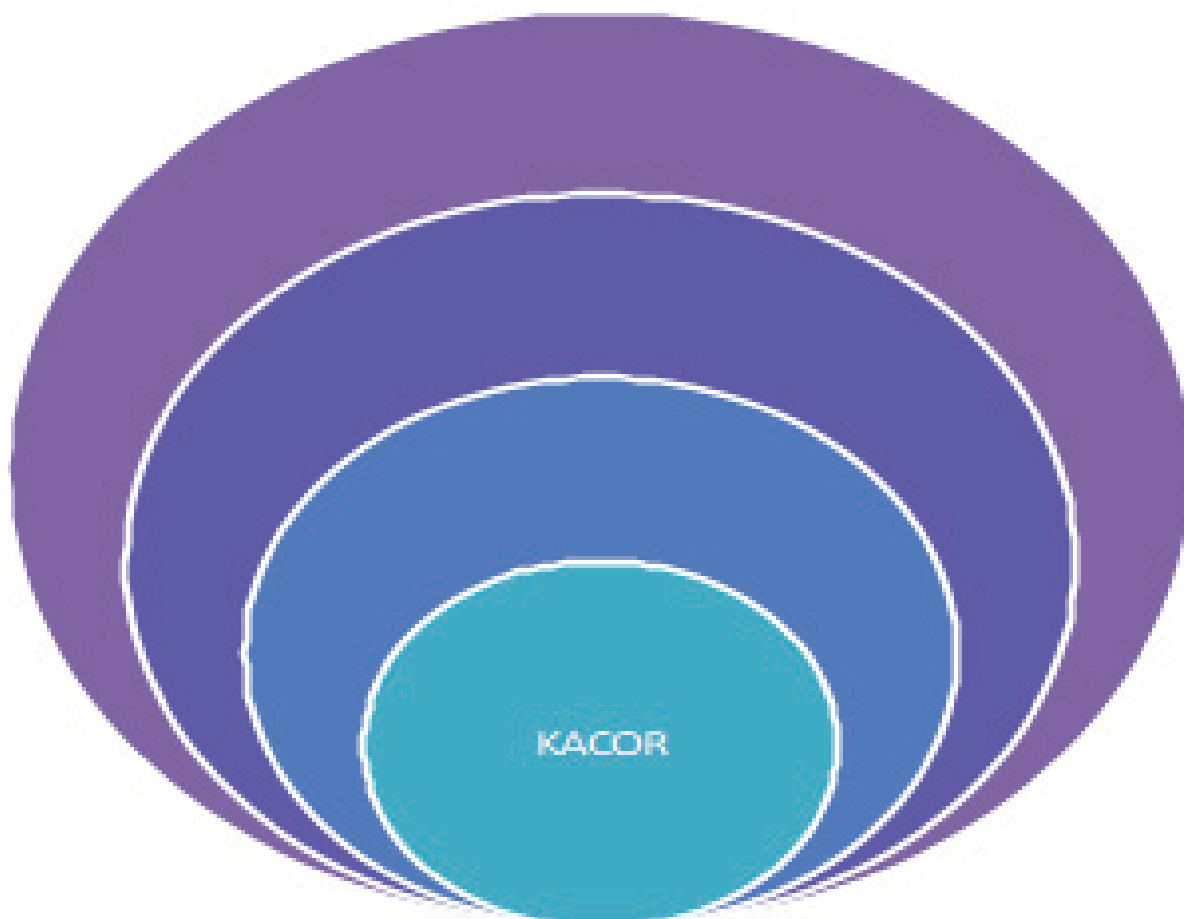
Brumm, brumm, Brunó... stb.

Az elolvasott részek dramatizálása csapatonként (megtervezik, bemutatják egymásnak, majd ennek alapján elkészül a *jelenet* a meséből).

3. feladat: Mandala, mely szavakból áll össze/önálló munka

Kacor mandalája

A kör középebe le is rajzolhatják a főszereplőt!

Belső kör: jó és rossz tulajdonságok.

Középső kör: kikkel találkozott?

Külső kör: miket cselekedett?

4. feladat: Kiállítás készül az osztályban a mandalákból!

5. feladat: Rímfaragás

Egészítsd ki a hiányzó, rímelő szavakat a versben:

KACOR-vers

Hát én biz egy vagyok,
Gazdasszonykám jól eltartott.
S én ezt persze úgy
Amind felnyaltam.

A gazdáném észrevette,
Aa kezébe vette.
Én ugyanis, mit tehettem,
A a nyakamba vettem.

És ahogyan lótok-futok,
Egy..... találkozok.
Buta róka nem elhitte,
.....az én nevem.

Meghívott az,
Csirkehúsát
Az erdőben elhitette,
Mily az ő vendége.

Ki-ki rohant, merre

A medve sem parádézott.

Az üstöt

A vendégséget

így ért véget történetem,

Mert én is úgy

Elporoztam, el én, onnan,

Míg másik nem találtam.

6. feladat: A verset bemutatják, először felolvassák, hagyományos módon, majd ismét csoportosan mutatják be:

- megzenésítve, népdalként (esetleg rapstílusban is);
- szomorúan, vidáman, suttogva, fennhangon, szótagolva, stb. (a csapat választ stílust). Pluszfeladat: Kitalálás! Ha van rá lehetőség, a tanító egy didzseridú nevű hangszerbe belefúj/mondogat egy szakaszt (csodálatosan véghez vihető, ha van ilyen hangszerünk), a tanulók pedig kitalálják, melyik szakaszcsoportról van szó.

7. feladat: Pantomimjáték: egy tanuló bemutat egy szereplőt, a többiek kitalálják, hogy kit.

8. feladat: Csoportos tevékenység: alakul három csapat, például Rókák csapata, Medvék csapata, Nyuszik csapata (mindenki a kedvenc állatához csoportosul).

Három választható feladatot kap az osztály /a csapat egy tagja sorsot húz a feladatokból:

I. Készíts plakátot! (Kacor király)

II. Készíts interjút Kacorról!

III. Pletyka/Kacorról

Amíg készülnek a feladatok, kinyomtatjuk Kacor jelenetét.

Otthoni tevékenység hétvégére/szorgalmi feladat:

Két csapatra oszlik az osztály, szerepeket osztanak (önállóan), összeolvassák a jelenetet, gyakorolnak.

9. feladat: Megtanulják, bemutatják az osztályban, szülőknek, iskola játszóházában, kultúrotthonban stb.

Kacor király

Tréfás mesejelenet/feldolgozta: Szikszai Berta, tanítónő

Szereplők: gazdasszony, macska, róka, szarka, nyúl, medve, farkas, (fák, éneklő gyerekek, ők lehetnek a fák is)

Helyszín: falusi ház, szoba, az asztalon egy lábasban tej, a macska kerülgeti

Macska: (hasát súrolja): – Ó, de éhes vagyok, nincs itthon a gazdasszony, én biz’ iszom egy kis tejet! (Elkezdi lefetyelni a tejet, a háttérben felcsendül az ének: – Cirmos cica, jaj, hová lett a vaj? / Ott látom a bajuszodon, most lesz neked jaj! *(erre meg is érkezik az asszony)*)

Asszony: – Mindjárt jön az uram az erdőből, adok neki friss tejet, házi kenyeret... jaj, jaj, hová lett, a finom tejecske? *(megpillantja a macskát)*

– Ejnye, te falánk macska, megittad a tejet, takarodj a házam tájékáról... ide a lábad többé be ne tedd! *(seprűzi a macskát, az ijedtében elszalad az erdő felé)*

Macska: – Ó, ó, én szegény árva fejem, mi lesz most velem, miért kellett meginnom a tejet, itt pusztulok el ebben a rengeteg erdőben, mi lesz velem, mi lesz velem? *(érkezik a róka, a macska lógatja a fejét, búsul... a róka ámul az ismeretlen állat láttán)*

Róka: – Ki vagy te? Ilyen állatot, még ebben az erdőben nem láttam. Honnan jössz? Mi történt veled? Miért vagy ilyen szomorú?

Macska: *(orra elé, magában motyog):* – Aha, úgy látszik, ez fél tőlem!!!

– Hát nem ismeresz te engem? Tudd meg, hogy én vagyok Kacor király! Nincs az az állat, aki ne félne tőlem!

Róka: – Ejnye, ejnye, igazán szégyellem magam, hogy még híredet nem hallottam. No, de ismeretségünk örömére, meghívlak szerény hajlékomba vendégségbe, lesz ott tyúkhús, lúdhús, récehús, s minden amit megkívánsz.

Kacor király: – Jól van hát, elmegyek hozzád.

(sürög, forog a róka, rakja az asztalra a sok finomságot)

Róka: – Egyék, felséged, egyék, ne éhezzék, mint otthon!

(falatozik Kacor király jó étvággal, majd megpödrí a bajsát)

Kacor király: – Köszönöm a finom falatokat, én most már lepihennék. De csönd legyen ám, senki ne háborgasson nyugodalmamban!

Róka: – Jaj, vigyázok én, hogyne vigyáznék, te csak szundíts nyugodtan.

Kimegy az ajtó elé, kis idő múlva arra száll a szarka, dalolászva: – Erdő, erdő, erdő, marosszéki kerek erdő,

Madár lakik benne, madár lakik tizenkettő...

Róka: *(ijedten)* – Itt ne röpködj, te szarka, itt alszik nálam Kacor király, jaj neked, ha megzavarod álmát, akkor bizony vége az életednek!

Szarka: – Ó, én szegény árva fejem, már énekelni sem szabad az erdőben! De biz már itt sem vagyok! *(ijedten repül tovább, s jön szembe a nyúl)*

Szarka: – Ne szaladj, nyúl koma, még a róka háza tájára se merj menni, mert nála alszik Kacor király, s ha megzavarod, nagyon pórul járhatsz!

Ének: – Nyuszi ülj a fűben, és ott meglapuljál,/Kacor királyt ne zavard, mert hatalmas lesz a baj.

Nyuszi: *(fogvacogva)*: – Én a-zon-nal visz-sza-for-du-lok, nem sze-ret-nék ta-lál-koz-ni sem-mi-fé-le ki-rály-lyal!

Jön szembe a medve.

Medve: – Hát te, nyuszi, hova szaladsz, talán a kopók kergetnek?

Nyuszi: – Jaj, ne is kérdezze, medve-bátyámuram. A róka koma háza felé tartottam, de azt mondta a szarka, hogy szaladjak, mert Kacor király van nála szálláson, ha felébresztem, vége az életemnek.

Medve: – Hm, hm, sok országot, világot bejártam, de Kacor királynak még a színét sem láttam, hírét sem hallottam. No, de azért is meglátogatom róka komát, hadd lám ki az a Kacor király?

Ének: – Brumm, brumm, Brúnó, mókás medve, sétálni ment az erdőbe,/ Brumm, brumm, pajtás, szépen kérlek, a róka házához ne menjél el./ Ott szundikál Kacor király, és ha meglát, miszlikbe vág.

Róka: *(előugrik)* – Jaj, lelkem, medve barátom, ne jöjjön erre, mert ha Kacor királyt felébreszti, vége az életének, de még az enyémenek is.

Medve: *(szaladva mondja)* – Az áldóját, ez nem tréfa, figyelmeztetnem kell a többi állatot is: *(elordítja magát)*

Égszakadás, földindulás, gyűljön össze minden állat a tisztásra!!!

Szaladnak ijedten az állatok: nyuszi, farkas, szarka, körbeállnak, tanakodnak:

Mind: – Mitévők legyünk, hogyan tudnánk Kacor király kedvében járni, mi lesz velünk, ha felébred és elindul az erdőben? Istenem, istenem, találjunk ki valamit!

Farkas: – Mondok én valamit! Álljunk össze, ahányan vagyunk, csináljunk egy nagy lakomát, s hívjuk meg Kacor királyt. Ha róka komához eljött, eljön mihozzánk is.

Mindenki: – Biz az jó lesz, nagyon jó lesz!

Szarka: – Én pedig visszarepülök róka koma házához, és meghívom Kacor király öfelségét.

Elrepül a szarka, az állatok *énekelnek*, táncikálnak: – Nem félünk a Kacortól, Kacortól,/ nem esz meg, csak megkóstol, megkóstol...

Szarka: – Azért jöttem, róka koma, hogy a híres-neves Kacor királyt meghívjam vendégségbe, az erdőbe, ahol sok- sok állat és terített asztal várja.

Róka: – Jól van, mindjárt bemegyek, megnézem fölédre-e, s elmondom a kívánságokat.

(bemegy a róka, Kacor király épp a szemét dörzsöli)

Kacor király: – No, mi a hír, barátom?

Róka: – Felsőleges királyom, itt van a szarka az erdőből. Minden rend- és rangbéli állatok küldték ide, hogy meghívják felségedet vacsorára.

Kacor király *(megpödrí a bajuszát)*: – Jól van, mehetsz, mondd meg a szarkának, hogy elfogadom a meghívást.

Róka: – Ott leszünk vacsorára!

Szarka *(vidáman énekel)*: – Nem félünk a Kacortól...

– Képzeljétek, elfogadta Kacor király a meghívást!

(nagy éneklés, ismét tánc: – Nem félünk a Kacortól...)

Medve: *(elkiáltja magát)* – Atyafiak, fogjunk munkához, ki-ki hozzon finom falatokat!

(máris hozzáfognak a bogrács felállításához, hozzák is a csirkecombot stb. stb. ennivalókat és dobálják az üstbe, a farkas kavargat, a medve tüzet rak, mindenki vígan sűrög-forog, énekel): – Süssünk, főzzünk valamit/ disznócombot, nokedlit,/Kacor királyt így várjuk,/ borocskával kínáljuk.

(Eközben kipödrí Kacor király a bajuszát jó hegyesre)

Kacor király: – Nosza indulhatunk, lássuk, milyen finom eleséggel várnak az állatok!

Szarka: *(remegő hangon)* – Er-re, er-re... erre, er-re...

Farkas: *(kavargat, egyszer csak magasra emeli a fakanalat, elkiáltja magát):* – Ott jön Kacor király, jaj, jaj, még felszúr a bajuszára!

Medve: – Ó, ó, szaladjon, ki merre tud!

(Lesz is erre nagy kalamajka, ütik el egymást, úgy megiramodnak, ki jobbra, ki balra, ki az üstöt borítja...)

a nyuszi félelmében, ugrálva makogja: – Nem fé-lüünk a Kacor...tól! *(a szarka repül utánuk)*

Róka: *(szomorú):* – Ha az állatok el nem futottak volna, a lakoma reggelig is eltarthatott volna! *(nézeget egy földről felemelt murkot, combot stb.)*

VÉGE

Szikszai Berta
Tanítónő
Székely Mózes Általános Iskola, Lövete
Románia
Hargita megye
bertaszikszai64@gmail.com

